

**Извадка от Правилата за Вътрешната организация и вътрешния контрол на
УД "СКАЙ Управление на активи" АД**

V. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ. МЕРКИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ.

5.1. Конфликт на интереси е ситуация, която възниква във връзка с предоставяне на услуги от УД и може да накърни интереса на клиент.

5.1.1. При определянето на видовете конфликти на интереси, УД взема предвид:

1. интересите на самото УД, включително тези, произтичащи от неговата принадлежност към група или от извършването на услуги и дейности, интересите на клиентите и задължението на УД към колективните инвестиционни схеми, които управлява;

2. интересите на управляваните от дружеството колективни инвестиционни схеми, когато те са повече от една.

5.1.2. С оглед определянето на видовете конфликт на интереси, които възникват в хода на предоставянето на услуги и дейности и чието съществуване може да увреди интересите на КИС, която управлява, УД следи чрез предварително определен минимум от критерии дали то или лице, което работи по договор за него, или лице, пряко или косвено свързано чрез упражняване на контрол върху УД, попада в една от следните ситуации, независимо дали в резултат на предоставянето на услуги по колективно управление на портфейл, или по друг начин:

1. УД или някое от посочените по-горе лица може да реализира печалба или да избегне загуба за сметка на КИС, управлявана от УД;

2. УД или някое от посочените по-горе лица има интерес от резултата от предоставяната на КИС или на друг клиент услуга или дейност или от осъществяваната от името на КИС или друг клиент сделка, който е различен от интереса на съответната схема;

3. УД или някое от посочените по-горе лица имат финансов или друг стимул да предпочетат интереса на друг клиент или група клиенти пред интересите на управляваната от КИС;

4. УД или някое от посочените по-горе лица извършват същите дейности за колективна инвестиционна схема и за друг клиент или клиенти, които не са колективна инвестиционна схема;

5. УД или някое от посочените по-горе лица получава или ще получи от лице, различно от колективната инвестиционна схема, която дружеството управлява, облага във връзка с предоставената на КИС дейност по колективно управление на портфейл под формата на пари, стоки или услуги, различни от стандартната комисиона или такса за такава услуга.

5.2. При установяване на видовете конфликти на интереси, които възникват в резултат от предоставянето на услуги и наличието на които може да увреди интереса на клиент, УД отчита, прилагайки минимум от критерии, обстоятелството дали той, лице, което работи по договор за него, или лице, пряко или непряко свързано с него чрез контрол, попада в някоя от следните хипотези в резултат от предоставянето на услуги или по друг начин:

- ▶ има възможност да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;
- ▶ има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат;
- ▶ има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;
- ▶ осъществява същата дейност като клиента;

- ▶ получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични средства, стоки или услуги в нарушение на действащото законодателство или различни от стандартното възнаграждение или комисиона за тази услуга.

5.3. Конфликти на интереси могат да възникнат когато:

- а) УД или лице, което работи за УД, включително член на СД е придобило или може да придобие, или извършва сделки за собствена сметка с финансови инструменти, чието закупуване препоръчва на клиентите си, ако от покупката на клиента УД, съответно лицето (напр. лицето ще продаде на клиента финансови инструменти от своя портфейл на изгодна цена или впоследствие ще закупи финансовите инструменти от клиента);
- б) е предвидено специално възнаграждение за УД или за лице по б. "а", ако препоръчва на клиенти сделки с определени финансови инструменти и те се осъществяват (напр. от емитента на финансовите инструменти или от техен притежател);
- в) УД съветва свой клиент да закупи (продаде) определени финансови инструменти, които друг негов клиент желае да продаде (закупи);
- г) УД съветва свой клиент да закупи (продаде на определено от УД лице) финансови инструменти с цел УД или негов клиент да окаже влияние при упражняване на правото на глас по ценните книжа/финансови инструменти;

5.4. Изброяването по т.5.3 по-горе е примерно и неизчерпателно и има за цел да илюстрира понятието "конфликти на интереси", както и да информира служителите на УД за някои ситуации, които следва да бъдат избягвани.

5.5. С оглед избягването на конфликтите на интереси, служителите на УД, членовете на СД на УД са длъжни да спазват следните основни принципи:

- а) безконфликтност – УД съответно служителите на УД, не трябва да се поставя в позиция, при която неговите интереси ще се сблъскат с интересите на клиента, а ако това се случи, винаги следва да се отдава предимство на интереса на клиента;
- б) равно третиране и лоялност към клиентите – УД трябва винаги да действа в интерес на своя клиент по най-добрия за него начин. Той не трябва да се поставя в позиция, при която интересът на един негов клиент ще влезе в конфликт със задължението му към друг негов клиент. УД трябва да използва в полза на клиента си всичките си познания и опит, включително всяка информация, която е получил и е във връзка с услугата, която УД доставя на клиента.
- в) конфиденциалност - УД не трябва да използва в своя полза или в полза на друго лице, вкл. друг клиент, поверителната информация, която е получил, действайки от името на свой клиент.

5.6. Способите, чрез които се избягва пораждането на конфликт на интереси, или когато конфликт е възникнал - чрез които се осъществява справедливо и равно третиране на всички клиенти на УД са:

- а) пълно и предварително разкриване на потенциални и конкретни конфликти на интереси, ако с това няма да се наруши съществуващо задължение за спазване на поверителност или да се застрашат интересите на друг клиент;
- б) спазване на принципа на "китайската стена" - разделение на функциите между отделните служители и отдели;
- в) отказ от действие при възникване на конфликт на интереси, в случаите, когато не могат да бъдат спазени принципите по т.5.5, освен ако клиентът е дал изрично съгласие за сключване на сделката.
- г) премахване на всякаква пряка връзка между възнаграждението на лица, които работят по договор за УД, участващи в извършването на дадена дейност, и възнаграждението на други лица, които работят по договор за УД, участващи в извършването на друга дейност, или приходите, създадени от тях, когато може да се породят конфликти на интереси във връзка с тези дейности;

д) контрол на обмена на информация между лицата, които работят по договор за УД, участващи в дейности по колективно управление на портфейл, свързани с риск от конфликт на интереси, когато такъв обмен на информация може да увреди интересите на един или повече клиенти

е) предотвратяване или ограничаване на възможността за упражняване на неуместно влияние върху начина, по който лице, което работи по договор за УД, извършва дейности по управление на колективния портфейл;

ж) предотвратяване на едновременно или последователно участието на лице, което работи по договор за УД в отделни дейности по управление на колективния портфейл, когато таква участие може да попречи на управлението на конфликтите на интереси;

5.7. (Изм. с решение на СД от 09.12.2020 г.) В случаите, когато УД изготвя или организира изготвянето на инвестиционни изследвания, предназначени за разпространение или е вероятно впоследствие да бъдат разпространени публично или сред клиентите на УД, на отговорност на УД или на отговорност на член на групата, към която той принадлежи, той прилага всички мерки, предвидени в тази политика, за третиране на конфликти на интереси по отношение на финансовия анализатор, участващ в изготвянето на изследването, и на други работещи по договор за УД лица, чиито отговорности или бизнес интереси могат да влязат в конфликт с интересите на лицата, на които се предоставя инвестиционното изследване.

5.8. Когато служители на УД извършват дейности, включващи конфликт на интереси, те могат да обменят информация за дейността, която извършват с други служители на УД само доколкото не застрашават интересите на клиент и при спазване на вътрешните правила на УД и нормативната база.

5.9. Когато служител на УД установи, че е възникнал или има възможност да възникне конфликт на интереси между клиенти на УД, съответният служител е длъжен незабавно да съобщи за това на Звеното за нормативно съответствие.

5.10. Служителите на УД действат независимо, лоялно и в най-добрия интерес на клиента. Когато върху тях е оказвано неподходящо въздействие относно начина, по който осъществяват дадена дейност за клиент, те следва веднага да уведомят Звеното за нормативно съответствие на УД.

5.11. Служителите на УД разкриват участията си в дружества като акционери или в техните управителни органи с цел установяване на възможни конфликти на интереси. Всеки служител е длъжен да актуализира информацията, когато има промени в нея.

5.12. Преди извършването на дейност за сметка на клиент, във връзка с която е налице конфликт на интереси, УД предоставя на клиента на траен носител информация относно конфликта на интереси, която е достатъчна в съответствие с характеристиките на клиента същият да вземе информирано решение относно услугата, във връзка с която възниква конфликт на интереси.

5.13. Звеното за нормативно съответствие поддържа и редовно актуализира регистър на видовете дейности по колективно управление на портфейл, извършвани от УД или от негово име, при които:

1. е възникнал конфликт на интереси, пораждащ значителен риск от увреждане на интересите на една или повече колективни инвестиционни схеми, които дружеството управлява, или други клиенти или,

2. в случай на упражняване на дейността по колективно управление на портфейл може да възникне конфликт на интереси, пораждащ значителен риск от увреждане на интересите на

една или повече колективни инвестиционни схеми, които дружеството управлява, или други клиенти.

5.14. (Нов с решение на СД от 09.12.2020 г.) Конфликт на интереси при предоставяне на допълнителни услуги по чл.86, ал.2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране

Конфликт на интереси е налице, когато във връзка с предоставянето на допълнителни услуги от УД могат да бъдат накърнени интереси на клиенти на УД.

5.14.1. УД предприема всички разумни действия, за да установи конфликтите на интереси, които възникват или могат да възникнат между следните лица, когато конфликтите възникват или могат да възникнат като резултат от предоставянето на допълнителни услуги, или по друг начин:

а) УД, лицата, които работят по договор за УД, или които са пряко или непряко свързани с УД чрез контрол, или съответно лице, от една страна, и клиенти на УД – от друга, "Съответно лице" е:

а) членовете на Съвета на директорите на УД, директор, партньор или равнопоставен на него, управител на УД;

б) служител на УД, както и всяко физическо лице, чиито услуги са предоставени на разположение и под контрола на УД и което участва в предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от УД;

в) физическо лице, което пряко участва в предоставянето на услуги на УД по силата на договореност за възлагане на външни изпълнители за целите на предоставянето на инвестиционни услуги и дейности от УД;

или

б) отделни клиенти на УД.

5.14.2. При установяване на видовете конфликти на интереси, които възникват при предоставяне на допълнителни услуги и чието наличие може да накърни интереса на клиент, УД отчита дали лице по т.5.14.1 по-горе или УД:

а) може да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;

б) има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат;

в) има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;

г) осъществява същата стопанска дейност като клиента;

д) получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични средства, стоки или услуги в нарушение на законовите изисквания или облаги, различни от стандартното възнаграждение или комисионна за тази услуга или други стимули във връзка с предоставената на клиента услуга под формата на парични или непарични облаги или услуги.

5.14.3. (1) Следните ситуации, възникнали в резултат от предоставянето на една или повече услуги от УД, могат да бъдат източник на потенциален конфликт на интереси, ако например УД:

а) сключва сделки при управление на портфейли на клиенти с финансови инструменти, издадени от управлявани от УД схеми или от клиенти на УД;

б) сключва сделка при управление на портфейли на клиент с финансови инструменти, с които УД, член на Съвета на директорите, друго лице, което управлява дейността му, или което работи по договор за УД или друго съответно лице, сключва или е сключило сделки за собствена сметка или има къса или дълга позиция;

в) сключва сделки за собствена сметка с финансови инструменти, по отношение на които УД дава инвестиционни съвети на клиент/клиенти или управлява портфейл, включващ такива финансови инструменти;

г) обслужва клиенти с конкуриращи се интереси – например при управление на портфейл на един или повече клиенти;

д) предоставя услугите инвестиционни консултации или управление на портфейл на свои клиенти и същевременно препоръчва закупуването или предлага финансови инструменти, емитирани от управлявана от УД схема.

(2) Изброяването по ал.1 по-горе е примерно /неизчерпателно/, доколкото в практиката е възможно да възникнат и други ситуации, които биха могли да бъдат квалифицирани като конфликт на интереси.

5.14.4. (1) Мерки за осигуряване на независимост при извършването на различните дейности, които пораждат или могат да породят конфликти на интереси

(2) Всички лица, работещи по договор с УД, които извършват дейности, включващи конфликт на интереси, действат при степен на независимост на изпълнението, подходяща с оглед големината и дейността на УД, както и на значимостта на риска от увреждане на клиентски интерес, като задължително се спазват следните мерки в обема, необходим, за да се осигури нужната степен на независимост:

а) спазване на пълна поверителност и предотвратяване на обмена на информация между тях и останалите служители на УД, когато обменът на тази информация може да накърни интересите на един или повече клиенти, като не се допуска обмен на информация за конкретната сделка/клиент, финансов инструмент и т.н. по повод на което е възникнала или може да възникне конфликтна ситуация, освен ако това не е абсолютно наложително, с оглед изпълнение на инвестиционната услуга към клиента;

б) упражнява се контрол върху лицата, чиито основни функции включват извършването на услуги от името и/или за сметка на клиенти или предоставянето на услуги на клиенти, когато между интересите на клиентите може да възникне конфликт, или които по друг начин представляват различни интереси, между които може да възникне конфликт, включително интереса на УД;

в) липса на пряка обвързаност между възнаграждението на лицата, извършващи основно една дейност и възнаграждението на лицата, извършващи основно друга дейност за УД или приходите, реализирани от последните, ако може да възникне конфликт на интереси във връзка с тези дейности;

г) забранява се на служителите, вкл. на членовете на СД и прокуристи да оказват неподходящо въздействие върху начина, по който друго лице, което работи по договор за УД, извършва услуги и дейности по ЗПФИ;

д) забранява се на служителите, вкл. на членовете на СД и прокуристи едновременно или последователното им участие (на едно лице), в извършването на отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато това участие може да навреди относно управлението на конфликти на интереси, а ако това е невъзможно, се упражнява контрол върху това;

е) избягва се едновременно или последователно участие на даден служител в осъществяването на различни инвестиционни и/или допълнителни услуги, при които такова участие може да застраши правилното управление на конфликтите на интереси;

ж) нивата на достъп до чувствителна информация относно нареждания с финансови инструменти в УД се управляват по начин, който да препяства неотроризиран достъп до същата с цел облагодетелстването на УД за сметка на нейните клиенти или на един клиент за сметка на друг;

з) отговорните служители имат забрана да подават/приемат нареждания относно финансови инструменти в случай, че притежават вътрешна информация относно такива финансови инструменти.

- и) относимата информация се записва своевременно в защитена среда с цел осигуряването на идентификацията и управлението на конфликти на интереси;
- й) поддържат се адекватни регистри на услугите и дейностите в УД в случай на установяване на конфликт на интереси;

(3) Осигурява се равностойно и справедливо третиране на клиентите, като се действа в интерес на клиента при най-добрите за него условия. УД избягва ситуации, при които интересът на клиент би влязъл в конфликт със задължението на УД към друг клиент.

(4) В случаите, когато не може да бъде предотвратено възникването на конфликти на интереси, УД прилага следните механизми за управление на конфликти на интереси:

а) предотвратяване на обмена на информация или осъществяване на контрол върху обмена на информация между лицата, извършващи дейности, включващи конфликт на интереси, когато обменът на тази информация може да накърни интересите на един или повече клиенти на УД (Китайски стени). С мярката се осигурява информацията, с която разполагат едно или повече лица, които работят по договор за УД, да не бъде предоставяна на или да не бъде използвана от други лица, които работят по договор за УД;

б) отделен контрол върху лицата, чиито основни функции включват извършването на услуги от името и/или за сметка на клиенти или предоставянето на услуги на клиенти, когато между интересите на клиентите може да възникне конфликт, или които по друг начин представляват различни конфликтни интереси, между които може да възникне конфликт, включително интереса на УД;

в) мерки за предотвратяване, съответно за осъществяване на контрол върху едновременното или последователното участие на едно лице, което работи по договор за УД, в извършването на отделни инвестиционни или допълнителни услуги или дейности, когато това участие може да навреди на надлежното управление на конфликти на интереси;

г) други необходими и подходящи мерки и процедури, алтернативни или допълнителни спрямо посочените по-горе, ако те не могат да осигурят изискваната степен на независимост.

5.14.5. Лице (вкл. съответно лице), което работи по договор за УД, и участва в извършването на услуги и/ или дейности, които могат да породят конфликти на интереси, или което, поради осъществяваната от него дейност за УД има достъп до вътрешна информация по смисъла на ЗПЗФИ или до друга поверителна информация, няма право да извършва следните действия:

1. сключване на лична сделка, която отговаря на поне един от следните критерии:

а) на това лице е забранено да сключва такава сделка по силата на Регламент (ЕС) № 596/2014;

б) сделката е свързана със злоупотреба или с неправомерно оповестяване на поверителната информация;

в) сделката противоречи или има вероятност да противоречи на задължение на УД по Директива 2014/65/ЕС.

2. предоставяне на съвет или оказване на съдействие извън обичайно осъществяваната от него дейност за УД на друго лице да сключи сделка с финансови инструменти, която, ако би била лична сделка на лицето, което работи по договор за УД или съответното лице, би била забранена съгласно приложимите нормативни актове;

3. разкриване извън обичайно осъществяваната от него дейност за УД на информация или мнение на друго лице, при условие че лицето, което работи по договор за УД или съответно лице, знае или обосновано може да се предположи, че знае, че в резултат на това разкриване лицето ще извърши или е вероятно да извърши някое от следните действия:

а) да сключи сделка с финансови инструменти, която, ако би била лична сделка на лицето, което работи по договор за УД, би била забранена съгласно приложимите нормативни актове;

б) да предостави съвет или да окаже съдействие на друго лице да сключи сделка по буква „а“.

5.14.6. Лицата от отдел „Сетълмент и административно обслужване“ уведомяват незабавно ръководителя на отдел „Звено за нормативно съответствие“ на УД за всяка сделка или

действие, извършени в нарушение на забраните по т.5.14.5 или които могат да доведат до такова нарушение.

5.14.7. (1) Уведомяване за възникнал или за потенциален конфликт на интереси и водене на отчетност за конфликтите на интереси

(2) Ако въпреки предприетите мерки по-горе не може да бъде избегнат конфликт на интереси, преди извършването на дейност за сметка на клиент, при която е налице конфликт на интереси, УД предоставя на клиента на траен носител информация относно конфликта на интереси, която е достатъчна в съответствие с характеристиките на клиента същият да вземе информирано решение относно инвестиционната или допълнителната услуга, във връзка с която възниква конфликт на интереси.

(3) Разкриването на конфликта на интереси на клиента съгласно предходното изречение следва да бъде крайна мярка, която се прилага по изключение само в случай, че всички останали мерки за предотвратяване и управление на конфликта на интереси не са дали резултат.

5.14.8. УД съхранява и актуализира информацията за видовете инвестиционни или допълнителни услуги или инвестиционни дейности, извършвани от УД или за негова сметка, при които възниква или може да възникне в процеса на осъществяване на услугата или дейността конфликт на интереси, който води до съществено накърняване на интереса на клиент или клиенти на УД.

5.14.9. (1) УД няма право във връзка с предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги на клиент да заплаща, съответно да предоставя и получава възнаграждение, комисионна, парична облага, разходи и такси освен:

а) възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на клиента или негов представител;

б) когато плащането или облагата има добавена стойност за инвестиционната или допълнителната услуга, предоставяна на клиента и не нарушава спазването на задължението на УД да действа честно, коректно, професионално и във възможно най-добър интерес на своя клиент.

в) присъщи разходи и такси, които осигуряват или са необходими с оглед предоставянето на инвестиционните услуги като разходи за попечителски услуги, такси за сетълмент и обмен на валута, разходи за правни услуги и публични такси и които по своя характер не водят до възникване на конфликт със задължението на УД да действа честно, справедливо и професионално в най-добър интерес на клиента.

(2) Съществуването, характерът и размерът на плащането или облагата, посочени в предходния параграф, или когато размерът не може да бъде потвърден, начинът на изчисляване на този размер, трябва да бъдат ясно сведени до знанието на клиента по начин, който е цялостен, точен и разбираем, преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга. Когато е приложимо, УД информира клиента за механизмите за прехвърляне на клиента на таксата, комисионата, паричната или непарична облага, получена във връзка с предоставянето на инвестиционна или допълнителна услуга.

5.14.10. (1) Поддържане на регистри относно конфликтите на интереси

(2) УД създава и поддържа редовно актуален регистър на инвестиционните и допълнителни услуги или инвестиционна дейност, извършвана от или от името на УД, при които е възникнал конфликт на интереси или – в случай на текуща дейност – може да възникне такъв конфликт, водещ до риск от увреждане на интересите на един или повече клиенти.

(3) СД получава редовно и най-малко веднъж годишно писмени доклади относно случаите по ал.2 по-горе и след техния анализ взема решение за съответна актуализация на тази политика.

5.15. (Нов с решение на СД от 09.12.2020 г.) Тази политика се преразглежда от СД периодично, но не по-рядко от веднъж годишно с цел адекватното управление на конфликтите на интереси.